

VENDIM
Nr. 146, datë 4.10.2019

MBI KËRKESËN E OSHEE SHA PËR SHTYRJEN E PERIUDHËS TRANZITORE TË VENDOSUR ME PIKËN 2, TË VENDIMIT NR. 46, DATË 19.3.2019, TË BORDIT TË ERE-s, DERI NË FUND TË VITIT 2019

Në mbështetje të nenit 10, pika 2, të nenit 16, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; të nenit 180 të Kodit të Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë, si dhe të nenit 16 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016, Bordi i Entit Rregullator të Energjisë (ERE), në mbledhjen e tij të datës 4.9.2019, mbasi shqyrtoi kërkesën e OSHEE sh.a., si dhe relacionin me nr. 92/3 prot., datë 27.9.2019, të Drejtorisë së Çështjeve Ligjore, për shqyrtimin e kërkesës së shoqërisë OSHEE sh.a., për zgjatjen e periudhës tranzitore të vendosur në pikën 2, të vendimit të bordit të ERE-s nr. 46, datë 19.3.2019, deri në fund të vitit 2019,

konstatoi se:

- Shoqëria OSHEE sh.a., me shkresën nr. 19428 prot., datë 20.9.2019, i është drejtuar ERE-s me një kërkesë për zgjatjen e periudhës tranzitore të vendosur në pikën 2, të vendimit të bordit të ERE-s nr. 46, datë 19.3.2019, deri në fund të vitit 2019.

- Me vendimin nr. 46, datë 19.3.2019, mbi kërkesën e shoqërisë OSHEE sh.a., për shtyrjen për një periudhë tranzitore të afatit të pagesës së faturave për blerjen e energjisë elektrike në treg të parregulluar, nga ana e OSHEE sh.a. dhe çështje të tjera të rregullimit, bordi i ERE-s vendosi:

1. *Peçullimin e zbatimit të nenit 20, germa “a” të “Rregullores për procedurat e blerjes së energjisë elektrike, për mbulimin e humbjeve në rrjetet e shpërndarjes dhe të transmetimit dhe për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 103, datë 23.6.2016, për sigurimin e energjisë elektrike nga ana e shoqërisë OSHEE sh.a.*

2. *Vendosjen e një periudhe tranzitore prej 3 muajsh nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, gjatë së cilës afati i kryerjes së pagesave nga shoqëria OSHEE sh.a. për tregtarët fitues të ankandeve të shitblerjes së energjisë elektrike, me qëllim sigurimin e energjisë elektrike për përmbushjen e nevojave të klientëve fundorë, mund të jetë jo më vonë se 180 ditë nga dita e livrimit të energjisë elektrike.*

3. *Pagesa që OSHEE sh.a. do të kryejë ndaj çdo tregtari me të cilin ka siguruar blerjen e energjisë të jetë proporcionale, deri në ekzekutimin e plotë të detyrimit për secilin tregtar, por jo më vonë se 180 ditë nga dita e livrimit të energjisë.*

4. *OSHEE sh.a. të informojë çdo fundmuaji në ERE, në lidhje me ecurinë e zbatimit të këtij vendimi.*

5. *OSHEE sh.a. të rishikojë programin e zhvillimit ekonomik në funksion të ndryshimeve të këtyre efekteve financiare të parashtruara në shkresën e shoqërisë nr. 5477/1 prot., datë 08.3.2019.*

6. *OSHEE sh.a. dhe furnizuesit të cilët kanë dakordësuar dhe kanë kryer shitblerjen e energjisë elektrike nën termat e ftesës së shpallur të OSHEE sh.a., që nga data 1 janar deri në hyrjen në fuqi të vendimit të ERE-s nr. 97, datë 21.6.2019, të respektojnë reciprokisht termat e ftesës së shpallur të OSHEE sh.a. dhe të ofertave të pranuar të tregtarëve të energjisë elektrike.*

OSHEE sh.a., kërkesën e saj, sa më sipër, e mbështet dhe e argumenton si në vijim:

- Si rezultat i rritjes së kostove të blerjes së energjisë elektrike, të cilat sipas vetë informacionit të përcjellë nga OSHEE sh.a., me shkresën nr. 19428 prot., datë 20.9.2019, për periudhën janar–korrik 2019, ishin 8.4 miliardë l ekë më të larta se ato të së njëjtës periudhë të vitit të kaluar dhe 9 miliardë lekë më të larta se ato të planifikuara. Rezultati financiar i 7-mujorit të parë të vitit 2019 ishte negativ, për 3.9 miliardë lekësh, me gjithë uljen e ndjeshme të shpenzimeve, në krahasim me ato të planifikuara dhe rritjen e të ardhurave prej 6%.

- Kostoja e lartë e blerjes së energjisë elektrike, krijoi vështirësi të madhe likuiditeti për OSHEE sh.a., gjatë periudhës 7-mujore, të cilat megjithëse “u zbutën” nga lidhja e kontratave me afat pagese 180-ditore, nuk e kanë shmangur riskun e lartë të likuiditetit me të cilin OSHEE sh.a. po përballet.

- OSHEE sh.a. ka paguar deri në fillim të muajit shtator 2019, gjithë detyrimet për blerjen e energjisë nga tregu i lirë deri në muajin shkurt 2019 dhe, pjesërisht, ato të muajit mars 2019 ose rreth 49% të detyrimit prej rreth 19 milionë eurosh kosto energjie blerë në treg të lirë, gjatë muajit mars 2019.

- Parashikimet hidrologjike akoma nuk sigurojnë ndryshime thelbësore në situatën hidrike dhe prodhimi i KESH sh.a. pritët të jetë konsiderueshëm nën mesataren historike të planifikuar në buxhetin e vitit 2019, me vetëm 2.7 twh energji e parashikuar të prodhohet.

- Megjithëse OSHEE sh.a. ka ndryshuar afatet e pagesave për blerjen e energjisë elektrike në 180 ditë, si pasojë e rritjes së çmimit të blerjes së energjisë elektrike që parashikohet deri në fund të muajit mars 2020, OSHEE sh.a. do të ketë të pamundur të shlyejë të gjitha detyrimet e lindura për një shumë prej rreth 1.4 miliardë lekësh.

- Shtyrja e afateve të pagesës së detyrimeve, për blerjen e energjisë elektrike, është në vetvete një nga masat e marra për të zbutur efektet e humbjeve financiare, për shkak të rritjes së kostonë së blerjes së energjisë elektrike në kushtet e uljes së prodhimit të KESH sh.a. Duke qenë se shkak i rritjes së kostove dhe i humbjeve financiare është natyror (varësi nga moti i thatë), OSHEE sh.a. nuk mund të marrë asnjë masë paraprake në kushtet e akteve ligjore dhe metodologjive ekzistuese të llogaritjes së çmimeve dhe tarifave në fuqi. Asnjë fond rezervë nuk është parashikuar për këto raste, në përllogaritjen e çmimeve të shitjes së energjisë elektrike për konsumatorët tariforë.

ERE vlerëson si më poshtë vijon:

- Stabiliteti financiar i shoqërisë OSHEE sh.a. konsiderohet i një rëndësie të veçantë për sa i përket interesit publik që ka mbarëvajtja e kësaj shoqërie, si i ngarkuari me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit, mbështetur në VKM-në nr. 244/2016, “Kushtet për vendosjen e detyrimit të shërbimit publik, që do të zbatohen ndaj të licencuarve në sektorin e energjisë elektrike, të cilët ushtrojnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike”, të ndryshuar.

- Situata financiare dhe hidrologjike, në muajt në vijim, nuk garanton një parashikim optimist të situatës së furnizimit me energji elektrike nga shoqëria e prodhimit të energjisë elektrike, aksionet e së cilës zotërohen plotësisht apo pjesërisht nga shteti, në zbatim të detyrimeve të kësaj të fundit për të siguruar pjesën më të madhe të nevojës për furnizim me energji elektrike, me sasi e çmime të rregulluara nga kontrata e miratuar mes palëve.

- Sasia vjetore prej 3950 gw, e parashikuar nga kontrata e nënshkruar mes palëve KESH dhe FSHU, për vitin 2019, si detyrim i KESH sh.a. për të garantuar furnizimin me energji elektrike të OSHEE sh.a., në cilësinë e furnizuesit të shërbimit universal, nuk garanton vijueshmërinë në sasi e në cilësi të nevojës së furnizimit të klientëve fundorë.

- Kostoja e lartë e blerjes së energjisë elektrike nga tregu i parregulluar, si pasojë e çmimit të tregut, krijon vështirësi të madhe likuiditeti për OSHEE sh.a.

- Në kushtet e motit të lagësht, OSHEE sh.a., për shkak të detyrimit me të cilin e ngarkon VKM-ja nr. 244/2016, rrit sasinë e blerjes së të gjithë sasisë së energjisë së prodhuar nga HEC-et, të cilat kanë një çmim prej 8.5 lekë/kwh, ndjeshëm më të lartë se ai me të cilin siguron energjinë nga KESH sh.a., me 1.5 lekë/kwh.

- Vlerësohet si i mundshëm, dëmi që mund t'i shkaktohet shoqërisë në kushtet e pamundësisë paguese.

- Merret në konsideratë parashikimi i nenit 180 të Kodit të Procedurave Administrative, që sanksionon, se: “Ekzekutimi i detyrueshëm pezullohet kryesisht ose me kërkesë të subjektit të

ekzekutimit, në rastet kur: a) vërtetohet se ekziston rreziku i shkaktimit të një dëmi të rëndë dhe të pazëvendësueshëm për subjektin e ekzekutimit dhe pezullimi në këtë rast nuk e cenon interesin publik.”. Në këtë rast, për shkak të rëndësisë së madhe të operatorit të shpërndarjes si i ngarkuari me detyrimin e shërbimit universal të klientëve fundorë dhe stabilitetit të tij financiar, pezullimi garanton një performancë më të mirë dhe, për rrjedhojë, garanton edhe qëndrueshmërinë e shërbimit për klientët fundorë.

- ERE mori parasysh qëndrimin dhe argumentet e palëve të interesit, të përfaqësuar nga OSHEE sh.a. dhe përfaqësuesi i shoqërisë Gen-I Tiranë sh.p.k., në lidhje me këtë kërkesë.

Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Shtyrjen e afatit të përcaktuar në pikën 2 të vendimit të bordit të ERE nr. 46, datë 19.03.2019 “Mbi kërkesën e shoqërisë OSHEE sh.a., për shtyrjen për një periudhë tranzitore të afatit të pagesës së faturave për blerjen e energjisë elektrike në treg të parregulluar, nga ana e OSHEE sh.a. dhe çështje të tjera të rregullimit, deri në 31.12.2019

2. Vijimin e pezullimit të zbatimit të nenit 20, germa “a” të “Rregullores për procedurat e blerjes së energjisë elektrike, për mbulimin e humbjeve në rrjetet e shpërndarjes dhe të transmetimit dhe për blerjen, dhe shitjen e energjisë elektrike, për të siguruar përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 103, datë 23.6.2016, për shoqërinë OSHEE sh.a., sipas parashikimeve të pikës 1 të këtij vendimi.

3. Pagesa që OSHEE sh.a. do të kryejë ndaj çdo tregtari me të cilin ka siguruar blerjen e energjisë, të jetë proporcionale, deri në ekzekutimin e plotë të detyrimit për secilin tregtar, por jo më vonë se 180 ditë nga dita e livrimit të energjisë.

4. OSHEE sh.a. të marrë masa dhe të informojë periodikisht në ERE, në lidhje me ecurinë e zbatimit të këtij vendimi.

5. Drejtoria e Çështjeve Ligjore të njoftojë aplikuesin dhe palët e interesit për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti